

Matkustajan turvallisuuteen ja mukavuuteen keskittyvä simulaattoripohjainen valmennus

WP 03 ▫ del: 06 ▫ last update: January 2015
www.project-ictdrv.eu

Turvallisuus on tärkein aihe, jonka useimmat ammattikuljettajat kohtaavat koulutuksensa aikana – olipa kyse sitten jatko- tai alkeiskoulutuksesta – mutta jostakin selittämättömästä syystä mukavuutta käsitellään paljon harvemmin. ITS ja AFT ovat nostaneet nämä kaksi asiaa keskiöön pilottihankkeessa *Matkustajan turvallisuuteen ja mukavuuteen keskittyvä koulutus ammattibussikuljettajille*. Hankkeen tarkoitus on testata tietojen ja taitojen siirtoon keskittyvää simulaattorikursia. Hankkeessa perehdyttiin hiljattain käyttöönotettujen menetelmien puutteisiin. Kurssin suunnittelussa käytettiin oppimistuloksia koskevaa lähestymistapaa, joka on yhdenmukainen eurooppalaisten tutkintojen viitekehyksen kanssa.

Kurssin rakenne

Kurssin ohjelma oli seuraavanlainen:

1. Kurssin johdantomateriaalin esittely
2. Totutteluajo ajosimulaattorissa
3. Ajosimulaattorikoulutuksen ensimmäinen osa – olennaiset harjoitukset oppilaan taitojen alustavaa arviointia varten
4. Keskustelu oppilaan suorituksesta, olennaisen kurssimateriaalin esittely
5. Ajosimulaattorikoulutuksen toinen osa – harjoitukset kokonaissuorituksen edistymisen arviointia varten
6. Lopullisten tulosten esittely oppilaalle, oppilaan suorituksen paranemisen kattava tarkastelu
7. Oppimista edistävän seurantamateriaalin jakaminen kokonaistulokset huomioiden

Koko koulutusohjelma perustui *Gagnén yhdeksään oppimisen edellytykseen*, jotka lukeutuvat tehokkaimpiin teknologiapohjaisen koulutuksen suunnittelussa käytettyihin viitekehyksiin. Tämä lähestymistapa mahdollistaa tietojen ja palautteen jatkuvan virran koko koulutuksen ajan. Samalla se palauttaa mieleen aiemmin opittua tietoa ja siten nopeuttaa oppijoiden ennalta hankittujen taitojen käyttöönottoa.

Tulokset ja päätelmät

Pilotin toteuttaminen vahvisti enemmistön kohderyhmien tarpeista paikkansapitäviksi. Tämä osoittaa, miten tärkeää on tarjota kouluttajille räätälöityä teoreettista materiaalia, jolla koulutuksesta tehdään houkuttelevampaa ja kiinnostavampaa. Haastatellut kuljettajat korostivat opettajalta saadun palautteen laadun paranemista verrattuna tavallisiin simulaattoripohjaisiin kursseihin. Kuten edellä mainittiin, kuljettajien suorituksen objektiivinen ja toistuva arviointi auttaa opettajan valvontaroolin jäsentämisessä ja vähentää simulaattorikoulutukseen kohdistuvaa skeptisyyttä opettajissa – kouluttajat alkavat nähdä koulutuksen ammattimaisena, laadukkaana palveluna, mistä kertoi myös heidän parempi sitoutuneisuuteensa verrattuna muihin simulaattoripohjaisiin kursseihin.

Pilotin asiantuntija-arviointi paljasti ajosimulaattorikouluttajille suunnatun koulutuksen puutteen. Heitä koulutetaan tyypillisesti hallitsemaan laitteiden teknisiä ominaisuuksia, mutta koulutuksesta puuttuvat didaktinen konteksti ja pedagogiset menetelmät taitojen ja tietojen siirtämiseen. Vaikka kouluttajat ovat erittäin tottuneita päivittäisiin simulaattoritunteihin, heiltä puuttuvat olennaiset ohjeet opettamiseen. Tällainen tilanne luo merkittävän kuilun koulutuksessa. Tämä aihe nostettiin esiin ICT-DRV-hankkeessa, jossa esiteltiin ATK-pohjaista koulutusta ja simulaattorikoulutusta antaville kouluttajille tarkoitettu pilottikoulutus.

Kun matkustajan turvallisuuden ja mukavuuden varmistamiseen tähtäävä koulutus huomioitiin ICT-DRV-hankkeessa ja lisäksi sille ehdotettiin koulutusohjelmaa tässä laajuudessa, sen ottaminen mukaan autokoulujen tarjontaan on nyt helpompaa. Ajosimulaattorin ansiosta kuljettajia voidaan tehokkaasti harjoittaa käsittelemään vaarallisia liikennetilanteita. Tätä esiin tuovilla pilottimateriaaleilla voidaan auttaa myös koulutusta järjestäviä tahoja julkaisemaan vastaavaa materiaalia.